

Integraal Verzelfstandigingsplan Museum van Bommel van Dam

RUIMTE EN ECONOMIE

ons kenmerk

team REWLE

steller B. Ellenbroek, S. Van Dellen,
M. Van Poeijer, M. Van Vulpen

doorkiesnummer +31 77 3596170

datum juni 2017

Voorwoord

Op 23 maart 2016 sprak de raad eenduidig en unaniem haar instemming uit met het Koersdocument voor het toekomstige Museum van Bommel van Dam. Daarnaast stemde de raad er mee in dat het college voort zou gaan met de plannen voor vestiging van Museum van Bommel van Dam in het voormalige monumentale Postkantoor.

Het afgelopen jaar is er voor en achter de schermen hard gewerkt aan de vervolgstappen die dat besluit met zich meebrachten.

Achter de schermen werden de gesprekken met de provincie gevoerd over de bijdrage aan de plannen voor het versterken van het stedelijk centrum, waar de verplaatsing van Museum van Bommel van Dam onderdeel van is. Tegelijkertijd is met de eigenaren van het voormalige Postkantoor en de huidige gebruiker een complex en tijdrovend onderhandelingsproces doorlopen over de mogelijkheden tot verwerving van het pand. De uitkomst van die gesprekken vindt u terug in dit Integraal Verzelfstandigingsplan.

Voor de schermen hebben we de afgelopen periode kunnen zien dat Museum van Bommel van Dam al een begin heeft gemaakt met de beoogde koerswijziging, zoals bedoeld met het eerder vastgestelde Koersdocument. Behalve een inhoudelijk sterk programma in de zalen, ontwikkelde het museum een levendige randprogrammering en liet het museum zich ook buiten de muren van het museum zien. Minder zichtbaar maar even zo belangrijk was de voortgang die we hebben geboekt bij de registratie van de collectie en een kunsthistorische waardering van de hele collectie op basis van de collectierichtlijnen van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed.

Nu is het dan tijd om definitieve stappen te zetten naar de verwerving van het Postkantoor, de oprichting van een nieuwe stichting Museum van Bommel van Dam en het museum begin volgend jaar formeel te verzelfstandigen en over te dragen aan een nieuw bevoegd gezag. Een en ander vanuit de ambitie om voor onze mooie en veelzijdige stad een bloeiend en toekomstbestendig museum te behouden dat nog meer dan nu het geval is van meerwaarde is voor iedereen die in Venlo woont, werkt en recreëert.

Het college heeft er alle vertrouwen in dat de nieuwe organisatie die op basis van dit plan gebouwd kan worden een geweldige nieuwe start gaat maken op een prachtige nieuwe locatie. Een nieuw Museum van Bommel van Dam dat het goede behoudt en samen met een keur aan partners lokaal en regionaal een stevige impuls geeft aan het culturele leven in Venlo en de euregio.

Jos Teeuwen
Wethouder Cultuur

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Museum van Bommel van Dam; uitgangssituatie	7
2.1	Bedrijfsgegevens 2016	7
2.2	Vaste samenwerkingspartners	7
3	Inhoudelijk kader	9
3.1	Positionering	9
3.2	Genereren van kennis en context	10
3.3	Bieden van emotie en inspiratie	10
3.4	Verrijken van de samenleving	11
3.5	Samenvattend schema museale basisfuncties & waarden MVBVD	11
4	Organisatorisch kader	13
4.1	Stichtingsvorm	13
4.2	Profiel en werving bestuursleden	14
4.3	Statuten	14
4.4	Personeel & Organisatie	15
4.5	Samenwerking met Limburgs Museum	16
4.6	Vrijwilligers en stagiaires	16
4.7	Vormgeving relatie gemeente – stichting MVBVD	17
5	Financieel kader	18
5.1	Huidig budget	Error! Bookmark not defined.
5.2	Exploitatiebegroting toekomstige situatie	19
6	Huisvesting	22
6.1	Inleiding	22
6.2	Globaal programma van eisen nieuwe huisvesting	22
6.3	Verwerving postkantoor	23
6.4	Herbestemming vrijkomende museumgebouw	23
7	Collectiebeheer	24
7.1	Huidige situatie	24
7.2	Toekomstige situatie collectiebeheer	26
8	Verzelfstandigingsproces	27
8.1	Uitgangspunten	27
8.2	Stappenplan	29
9	Frictie- en transitiekosten	30
10	MVBVD in de transitieperiode	31
10.1	MVBVD als pop-up-museum	31
10.2	Programmering	31
10.3	Organisatie	32
10.4	Communicatie	33
10.5	Begroting transitieperiode	33

Bijlage 1: Profielschets en wervingsprocedure bestuursleden MVBVD

Bijlage 2: Ontwerpakte van oprichting en vastlegging (concept-)statuten Stichting MVBVD + toelichting

Bijlage 3: Overeenkomst van Dienstverlening MVBVD – Limburgs Museum

Bijlage 4: Rapportage Collectiewaardering

4 Verzelfstandiging Museum van Bommel van Dam

1 Inleiding

Het idee om Museum van Bommel van Dam (MVBVD) te verzelfstandigen is sinds 2006 onderwerp van gesprek. In 2012 heeft de raad besloten de culturele infrastructuur te hervormen door onder andere in te zetten op externe verzelfstandiging van MVBVD, bij voorkeur door integrale overdracht naar een gedegen externe partij. In 2013 heeft de raad naar aanleiding van het onderzoek van Berns Museum Management besloten te kiezen voor het scenario tot externe verzelfstandiging, in combinatie met samenwerking met een andere museale partner. De andere twee scenario's werden gezien als niet te verkiezen: doorgaan op de huidige voet of liquidatie van het museum.

Verder is in 2013 besloten tot een transitieperiode om de zwakke punten van het museum weg te werken teneinde een aantrekkelijke samenwerkingspartner te worden. Naar aanleiding van dat besluit is in 2014 het Transitieplan opgesteld, waarin alle gevraagde elementen op hoofdlijnen zijn geschetst. Voor wat betreft de samenwerking is met het Transitieplan ingezet op intensieve samenwerking met Limburgs Museum, in het perspectief van – toen nog - gecombineerde huisvesting. De raad heeft als zodanig wel ingestemd met het Transitieplan, maar daar als voorwaarde bij gesteld dat met de provincie Limburg onderzocht moet worden hoe het huisvestingsvraagstuk kan worden opgelost en of gekomen kan worden tot een formele samenwerkingsovereenkomst met Limburgs Museum.

Als uitwerking van de besluitvorming rond het Transitieplan is in augustus 2014 het bedrijfsplan *Meer museum, meer bezoekers, meer synergie* opgesteld. Dit plan schetst hoe de samenwerking tussen Limburgs Museum en MVBVD er idealiter uit kan zien, welke inhoudelijke en financiële voordelen deze biedt en wat er nodig is op het gebied van bedrijfsvoering, collectie en huisvesting. Het plan voorzag in een variant waarbij de twee musea onder één dak komen; de raad gaf aan daar nog niet voor te willen kiezen en meer varianten onderzocht te willen zien. De raad heeft daarnaast besloten om in overleg te treden met de provincie Limburg en Limburgs Museum, om het plan voor wat betreft de huisvesting te plaatsen in de bredere context van de stedelijke ontwikkeling van het gebied rond beide de musea.

Op 23 maart 2016 heeft de gemeenteraad het besluit genomen om in te stemmen met het inhoudelijke kader zoals beschreven in het *Koersdocument Museum van Bommel van Dam – In het hart van de Stad*. Dat document beschrijft de koers die het museum in de toekomst moet gaan inzetten. De reden voor de koerswijziging is dat het museum weliswaar een prachtige collectie heeft en mooie tentoonstellingen maakt, maar dat de publieke belangstelling – tegen de landelijke trends in - tanende is en dat de formule van een collectiemuseum zoals MVBVD in onze huidige samenleving en voor een stad als Venlo niet langer toekomstbestendig blijkt.

In het Koersdocument is aangegeven dat bij een stad van ons formaat, met onze centrumfunctie en met onze maatschappelijke en economische ambities een aantrekkelijk cultureel voorzieningenniveau hoort, waarin een goed museum voor moderne en hedendaagse kunst niet mag ontbreken. Voor de eigen inwoners, voor bezoekers van de stad en om aantrekkelijk te zijn als vestigingsplaats voor bedrijven, hoger opgeleide inwoners en studenten. Het Koersdocument is destijds tot stand gekomen in samenwerking met diverse stakeholders, die samen een manifest hebben opgesteld waarin de missie van het museum staat vervat en op basis waarvan het nieuwe profiel van het museum staat beschreven. Het Koersdocument beschrijft verder wat er nodig is om de nieuwe koers waar te maken en het museum weer een plek midden in onze stedelijke en regionale samenleving te geven. Wat het proces naar het Koersdocument ook heeft laten zien, is hoe betrokken de stakeholders zich voelen bij het museum. Waar in eerdere onderzoeken werd gesteld dat het draagvlak voor het museum in de gemeente gering is, lijkt er nu sprake van een keerpunt. Er blijkt een grote betrokkenheid te zijn, en de bereidheid om mee te denken en mee te werken aan een nieuwe toekomst voor het museum.

Tegelijk met het vaststellen van het Koersdocument, heeft de raad besloten dat het college, binnen de door de Raad vastgestelde financiële kaders, voort kon gaan met de plannen voor vestiging van MVBVD in het voormalige Postkantoor aan de Parade. Deze huisvestingsvariant was in het onderzoek naar een aantal huisvestingsscenario's als meest geschikte locatie naar voren gekomen. Het afgelopen jaar heeft het college intensief overleg gevoerd met Provincie Limburg, de eigenaar van het voormalige Postkantoor en de huidige gebruiker, over het huisvesten van het museum. De huisvesting is van grote invloed op de uitstraling en exploitatie van het te verzelfstandigen museum en hangt daarom nauw samen met de toekomst van MVBVD als verzelfstandigd museum. Ook voor college en raad is het wenselijk om in samenhang besluiten te kunnen nemen over zowel de beoogde huisvesting in het voormalige postkantoor als de formele stappen die gezet moeten worden om het museum te verzelfstandigen. Daarom hebben we ook het onderdeel huisvesting in dit Integraal Verzelfstandigingsplan opgenomen.

Dit Integraal Verzelfstandigingsplan is bedoeld als document waarin alle noodzakelijke inzichten zijn samengebracht om de besluitvorming met betrekking tot de verzelfstandiging en de beoogde verhuizing weloverwogen te kunnen nemen. Met dit Integraal Verzelfstandigingsplan geeft het college uitvoering aan het besluit van de gemeenteraad in zijn vergadering d.d. 23 maart 2016 en waarin de raad het college opdracht heeft gegeven om:

- na vaststelling van het Koersdocument het eerdere bedrijfsplan uit 2014 uit te werken, het traject naar verzelfstandiging te schetsen en de raad daarover te informeren;
- de planontwikkeling met betrekking huisvesting van het museum in het voormalige Postkantoor door te zetten en het besluit tot aankoop ter goedkeuring voor te leggen aan de raad.

In dit Integraal Verzelfstandigingsplan zetten wij eerst in kort bestek de uitgangssituatie van MVBVD op een rij, met daarin de belangrijkste kengetallen over programma, publieksbereik, organisatie, huisvesting en vaste partners (hoofdstuk 2). In de daarop volgende hoofdstukken schetsen wij respectievelijk de inhoudelijke, organisatorische en financiële kaders die we aan het verzelfstandigde museum willen meegeven (hoofdstukken 3, 4 en 5). In hoofdstuk 6 zoomen we in op de beoogde huisvesting in het voormalige Postkantoor en onder welke voorwaarden wij deze accommodatie voor het museum beschikbaar kunnen krijgen. In hoofdstuk 7 gaan we in op de toekomstige vormgeving van het collectiebeheer en wat dat betekent voor onze relatie met de belangrijkste bruikleengevers en schenkers. In hoofdstuk 8 presenteren we het stappenplan aan de hand waarvan het verzelfstandigingsproces zijn beslag moet krijgen. Hoofdstuk 9 gaat over de frictie- en transitiekosten die we moeten maken om de verzelfstandiging te kunnen effectueren en hoe we die denken te dekken binnen de budgetten die voor MVBVD beschikbaar zijn. In hoofdstuk 10 tenslotte, gaan we in op MVBVD in de transitieperiode, waarbij we aangeven welke programmering ons voor ogen staat, hoe we denken dat te organiseren en te presenteren tot het moment dat de nieuwe stichting het stokje over neemt en hoe we de kosten van programma en organisatie in de transitieperiode kunnen dekken uit bestaande middelen.

2 Museum van Bommel van Dam; uitgangssituatie

2.1 Bedrijfsgegevens 2016

Collectie	Ca. 15.000 werken
Aantal tentoonstellingen	6-8 per jaar
Aantal bezoekers	13.200
Waarvan aantal leerlingen	4.000
Huisvesting in m ² nvo	1.200
Waarvan m ² nvo tentoonstellingsruimte (oude zaal en nieuwe zaal)	900
Aantal fte	8,9
Budget gemeentebegroting excl. overhead en kapitaallasten huisvesting	€ 866.000,-
Overhead (gemiddelde van de afgelopen jaren) ¹	€ 150.000,-
Waarin eigen inkomsten zijn verrekend ad:	€ 124.000,-

Binnen het gemeentelijk cultuurbeleid is MVBVD aangemerkt als één van de vijf basisvoorzieningen, naast de Openbare Bibliotheek, Theater de Maaspoort, Poppodium Grenswerk en Kunstencentrum Venlo.

In het nu lopende kalenderjaar 2017 laten de bezoekcijfers een bestendig beeld zien: het gemiddelde begeeft zich rond de scores van 2016. Dit jaar heeft het museum de programmering in de oude en de nieuwe zaal beperkt tot vier nieuwe tentoonstellingen. Dat had kunnen leiden tot een lager bezoekersaantal, maar door in te zetten op een actieve randprogrammering en extra PR inspanningen is het gelukt de aandacht van het publiek vast te houden.

Het aantal contactmomenten met het publiek is substantieel groter wanneer we het bereik mee zouden rekenen dat wordt gerealiseerd bij presentaties buiten de museummuren, zoals tijdens de Zomerparkfeest, Night Ride, de presentaties in de Kasteeltuin Arcen en de collectiepresentatie in Theater De Maaspoort.

2.2 Vaste samenwerkingspartners

Cultuurplatform Venlo

Met het aannemen van de nieuwe Cultuurnota, is ook gestart met het inrichten van het Cultuurplatform Venlo. MVBVD maakt daar ook deel van uit en heeft € 10.000 van het exploitatiebedrag gereserveerd om voor het platform in te zetten. Daarnaast is het museum 'trekker' van de programmaliijn Cultuur in de Wijk. Het museum heeft daarvoor gekozen, aangezien deze programmaliijn goed aansluit op de ontwikkelopgave uit het Koersdocument om de activiteiten en het programma meer aan te laten sluiten op wat de bewoners bezig houdt. Het programma Cultuur in de Wijk wordt samen met andere instellingen ontwikkeld, en biedt ruimte aan zowel professionele instellingen als amateurs. Behalve dat het museum trekker is van deze programmaliijn, is het museum ook nauw betrokken bij de invulling van de andere programmaliijnen: Horizontale programmering, Cultuureducatie, Regionalisering en Collectieve promotie & marketing. Deelname aan het cultuurplatform wordt in de toekomst opgenomen in de budget-prestatieafspraken die de gemeente met nieuwe stichting gaat maken. De start van Cultuurplatform Venlo en daarmee van de uitvoering van de programmaliijnen heeft overigens enige vertraging opgelopen vanwege onduidelijkheid over de gedachte voeding van het programmafonds vanuit gemeentelijke budgetten. Inmiddels is deze onduidelijkheid opgelost en kan de uitvoering van de programmaliijnen worden opgestart.

¹ Er wordt miv 2017 geen overhead meer toegerekend aan de producten in de gemeentebegroting, dus ook niet aan het museum. Overhead miv 2017 in een apart raadsprogramma in de begroting (programma 12).

Stichting Van Bommel van Dam

De Stichting van Bommel van Dam is een stichting die toeziet op het beheer en onderhoud van de collectie kunstwerken die door het echtpaar Van Bommel-van Dam in het verleden zijn geschonken aan de gemeente, dan wel in bruikleen zijn gegeven. De gemeente is als toevoorder aanwezig bij de halfjaarlijkse vergaderingen van de stichting, maar ook buiten die overleggen bestaat geregeld contact met vertegenwoordigers van het bestuur. Op het moment van verzelfstandiging zal de gemeente het collectiebeheer uitbesteden aan de nieuwe stichting, waarbij de contractrelatie tussen gemeente en de stichting Van Bommel van Dam gecontinueerd zal blijven. Op de vormgeving van het toekomstig collectiebeheer gaan wij nader in bij hoofdstuk 4.

Limburgs Museum

In het verleden zijn mogelijke vormen van samenwerking met het Limburgs Museum verkend. Uiteindelijk is gekozen voor de variant waarbij MVBVD een aantal diensten inhuurt bij het Limburgs Museum. Daartoe is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. De overeenkomst behelst afspraken over diensten die het Limburgs Museum levert voor financiële administratie, ICT, gebouwbeheer en gezamenlijke inkoop. Het ligt in de bedoeling ook na verzelfstandiging deze samenwerking in de backoffice voort te zetten en mogelijk zelfs uit te breiden. Hierop gaan wij nader in bij de uitwerking van het organisatorische kader in hoofdstuk 2.2.

Stichting Vrienden van Museum van Bommel van Dam

MVBVD mag zich verheugen in de steun van de stichting Vrienden van Museum van Bommel van Dam. Het is een stichting die onafhankelijk van het museum bestaat, maar in nauwe samenwerking en afstemming programma ontwikkelt voor de donateurs. De vrienden hebben inmiddels ook een aantal schenkingen aan het museum gedaan van werken die een aanvulling zijn op de bestaande collectie. Het college zal er aan bijdragen dat de nieuw op te richten stichting deze relatie op dezelfde voet voortzet.

3 Inhoudelijk kader

Het inhoudelijk kader dat wij aan het verzelfstandigde MVBVD meegeven is gegeven met het door de raad vastgestelde Koersdocument. Onderstaande kaderstelling hebben wij uit het Koersdocument overgenomen. Het is aan de nieuwe stichting om dit inhoudelijk kader uit te werken in eigen instellingsbeleid en vast te leggen in een eerste ondernemingsplan.

3.1 Positionering

Plaats in de culturele infrastructuur: venster en podium

Theater de Maaspoort en Grenswerk laten als culturele basisvoorzieningen aan een breed publiek zien wat er allemaal te koop is in de wereld van de podiumkunsten; ze vormen een venster, met een mix van laagdrempelige programma's en aanbod voor de fijnproevers. Tegelijkertijd bieden ze een podium aan makers en talenten uit stad en regio en stimuleren ze op die manier het culturele klimaat. Wij willen dat MVBVD op eenzelfde manier zowel venster als podium is, in dit geval voor hedendaagse visuele kunsten: beeldende kunst, film, fotografie, vormgeving en nieuwe media. Wij zien MVBVD dan ook als een culturele basisvoorziening in onze culturele infrastructuur.

Naar een nieuwe identiteit

De huidige praktijk is die van het museum als 'heiligdom'. Programmering en positionering van het museum worden nu vooral aangevlogen vanuit de collectie en de kunstenaars. In communicatietermen: in de huidige praktijk wordt gedacht vanuit de zender (kunstenaar) en de boodschap (kunstwerk). Met als vaste vormen: tentoonstellingen, publicaties, lezingen en museumeducatie. Deze overwegend aanbod-gestuurde manier van werken vraagt om een herziening. De uitdaging is gelegen in de omkering: wat houdt de ontvanger (het publiek) bezig en hoe kun je daar met kunstwerken, publieksactiviteiten en kunstenaars op inspelen? Deze omkering in aanvliegroute vraagt een omslag in oriëntatie en gedrag en van de organisatie. De grondhouding om permanent in contact te staan met het publiek, specifieke doelgroepen en samenwerkingspartners zal tot in de haarvaten van de organisatie moeten zitten. Dat wordt een stevige opgave.

MVBVD-nieuwe-stijl zal een onderscheidend profiel moeten ontwikkelen door zich veel meer op de lokale en regionale samenleving te richten. Het is aan de nieuwe organisatie en de artistieke leiding om te kijken welke maatschappelijke thema's en vraagstukken voor hier relevant zijn. Gedacht kan worden aan thema's uit de Venlose volkscultuur, het gegeven van Venlo als grensstad, samenlevingsvraagstukken zoals multiculturaliteit en duurzaamheidsthema's zoals Cradle-to-Cradle.

Missie

MVBVD is een Euregionaal museum voor hedendaagse (visuele) kunst dat midden in de samenleving wil staan. Een museum dat van betekenis is voor de inwoners van stad en (Eu-)regio, voor alle lagen van de bevolking, jong en oud. Dat met kunst en kunstenaars mensen weet te raken. Door in te spelen op wat mensen bezig houdt, op maatschappelijke vraagstukken van hier en nu. Niet bescheiden en afwachtend, maar extrovert, kritisch, onderzoekend en aansprekend. Waar altijd wat te doen is. Waar gastvrijheid troef is. Waar de geest en de zintuigen worden geprikkeld. Een culturele ontmoetingsplaats in het hart van de stad.

Ambitie

Voor MVBVD-nieuwe stijl willen wij de museale basisfuncties (en waarden) zoals die landelijk worden onderscheiden ook voor Venlo op niveau ingevuld zien:

- Genereren van kennis en context (collectiewaarde, educatieve waarde, kenniswaarde).

- Bieden van emotie en inspiratie (belevingswaarde).
- Verrijken van de samenleving (verbindende waarde, economische waarde).

Wanneer MVBVD-nieuwe stijl kans ziet weer midden in de samenleving te staan en de museale basisfuncties op niveau worden vervuld, moet het mogelijk zijn weer nieuw publiek naar het museum te trekken. We zetten in op een terugkeer naar het vroegere niveau van jaarlijks ca. 30.000 bezoekers.

3.2 Genereren van kennis en context

Bij deze museale basisfunctie gaat het om de collectiewaarde, de educatieve waarde en de kenniswaarde van het museum. Voor wat betreft de collectiewaarde zien wij de volgende ontwikkelopgaven:

- De collectie is door de decennia heen te veel uitgedijd, zonder echte inhoudelijke focus. De basis van de collectie is gegeven met de oercollectie van de familie Van Bommel - Van Dam. Deze moet als zodanig behouden blijven, maar voor wat betreft alle navolgende collecties en mogelijk nog te verwerven collectie willen wij graag komen tot een aangescherpt stedelijk collectiebeleid, met als belangrijkste uitgangspunten:
 - Selecteren op artistieke kwaliteit, topstukken.
 - Aansluiten op kernthema's/lijnen uit de oercollectie.
 - Focus op kunstwerken die betekenisvol bijdragen aan maatschappelijke tijdsbeelden, met bijzondere aandacht daarin voor Venlose, Limburgse en Euregionale aspecten.
 - Bijdragen aan de Collectie Limburg, op thema/tijdsbeeld en/of op kunstenaar.
 - Komen tot een compacte, beheersbare en goed geregistreerde collectie; substantieel kleiner in omvang, van hogere kwaliteit en met meer aansluiting op het eigen museumprofiel.
- Zichtbaar maken. De collectie is nu beperkt zichtbaar in tentoonstellingen en publicaties. We zien graag dat er nieuwe vormen van publieksontsluiting worden ontwikkeld. Bijvoorbeeld door collecties uit te lenen aan maatschappelijke, organisaties en bedrijven, een open depot, semipermanente presentaties van topstukken ('Schatkamer'), uitleningen aan andere musea en museale presentaties online.

Voor wat betreft de educatieve waarde zien wij de volgende ontwikkelopgaven:

- Verder ontwikkelen van het modulaire basisaanbod voor het basisonderwijs, met meer museumbezoek, interactie, kunstenaarsontmoetingen en zelf maken.
- Voor elke tentoonstelling een educatief aanbod op maat.
- Museumeducatielijnen voor de nieuwe doelgroep senioren.
- Samenwerking met Kunstencentrum Venlo: vrijetijdsaanbod op de museumlocatie.
- Rijke randprogrammering met meer lezingen, masterclasses, rondleidingen en symposia.

Voor wat betreft de kenniswaarde zien wij de volgende ontwikkelopgaven:

- MVBVD meer een werkplaatskarakter geven, met bijzondere aandacht voor kunstenaars, creatieven en jong talent uit stad en regio.
- Rondom maatschappelijke thema's/vraagstukken onderzoeksprogramma's, artists in residence, studieopdrachten, in de opmaat van tentoonstellingen en andere publieksactiviteiten. Ook hier met bijzondere aandacht voor kunstenaars, creatieven en jong talent uit stad en regio.
- Onderwijsinstellingen, kennisinstituten en bedrijfsleven meer betrekken.

3.3 Bieden van emotie en inspiratie

Bij deze museale basisfunctie gaat het om de belevingswaarde. Aan ontwikkelopgaven zien we:

- Enerzijds aansprekende, laagdrempelige programmering voor een breed publiek op herkenbare thema's, waar mogelijk stadsbreed met andere instellingen op te pakken (horizontale programmering). Anderzijds programmering voor de fijnproevers, de diepte in. Linksom of rechtsom: altijd scherp, verassend, prikkelend, spraakmakend en actueel.
- Tentoonstellingen langer laten staan en meer aandacht voor dynamisering in randprogrammering.
- Samen met geestverwante musea (qua collectie, mentaliteit, verbondenheid met maatschappelijke vraagstukken) nationaal en euregionaal komen tot circuitvorming voor collectie-uitwisseling en coproducties van tentoonstellingen. Perspectief op publiektrekkers.
- Meer interactie met en actieve inbreng van het publiek. Voelhorens en antennes uit!
- Niet alleen in huis, ook buiten de museummuren: in het centrum, in het straatbeeld, in de wijken, online.
- Gebruik maken van de mogelijkheden van internet en social media. Zowel voor reflecties op als presentaties van kunstwerken op het snijvlak van kunst & samenleving. Bouwen van communities en platforms.

3.4 Verrijken van de samenleving

Bij deze museale basisfunctie gaat het om de verbindende waarde en de economische waarde van het museum. Voor wat betreft de verbindende waarde zien we als ontwikkelopgaven:

- Programmering/themakeuze die aansluit op wat de inwoners bezighoudt. Daarmee bijdragen aan de identiteit van stad en streek.
- Meer aandacht voor ontmoeting, dialoog en debat. Open huis, zo mogelijk met uitnodigende horeca.
- Profileren als samenwerkingspartner:
 - In het culturele netwerk van Venlo, daarbij ook zichtbaar zijn bij de (culturele) evenementen in de stad: Zomerparkfeest, Ouverture, Museumweek, Vastelaovend, Venloop.
 - Van andere kunstmusea en presentatie-instellingen in de regio (zoals Odapark) en de provincie (zoals Limburgs Museum en Bonnefanten).
 - Met het onderwijs, bedrijfsleven en kennisinstellingen in stad en regio.
 - Van andere kunstmusea en presentatie-instellingen landelijk en in de Euregio (zoals museum Kranenburg, Cobramuseum, kunstmuseum Eupen).

Voor wat betreft de economische waarde zien we als ontwikkelopgaven:

- Meer bezoekers, meer eigen inkomsten uit entree, verhuringen, horeca en winkel.
- Meer inkomsten uit sponsoring en fondswerving, ook onder particulieren. We gaan er van uit dat de verhouding subsidie - eigen inkomsten (nu: ca. 12%) minimaal op 15% komt te liggen, maar na verloop van tijd verder stijgt naar ca. 25%.
- Sturen op kostenbesparing; shared service met Limburgs Museum.

3.5 Samenvattend schema museale basisfuncties & waarden MVBVD

Funcities	Waarden	Kernbegrippen ontwikkelopgave
MVBVD genereert kennis en context	Collectiewaarde	<ul style="list-style-type: none"> - meer inhoudelijke focus - ontzamelen en verzamelen - collectie meer zichtbaar maken - beter beheer en digitalisering
	Educatieve waarde	<ul style="list-style-type: none"> - modulair basisaanbod BO en VO - onderdeel tentoonstellingen - senioreneducatie

		<ul style="list-style-type: none"> - workshops, masterclasses in huis - lezingen, debat
	Kenniswaarde	<ul style="list-style-type: none"> - laboratorium en experiment - op het snijvlak van kunst & samenleving
MVBVD biedt emotie en inspiratie	Belevingswaarde	<ul style="list-style-type: none"> - aansprekende programmering - circuitvorming, coproductie - ook op locatie - zelf doen, interactie publiek
MVBVD verrijkt de samenleving	Verbindende waarde	<ul style="list-style-type: none"> - grotere betrokkenheid publiek - bijdragen aan stedelijke identiteit - duiden maatschappelijke vraagstukken - samenwerking in stad en regio - spil in euregionale kunstscene - ontmoeting, horeca
	Economische waarde	<ul style="list-style-type: none"> - meer bezoekers, meer inkomsten - meer inkomsten horeca, winkel - partnerships bedrijfsleven - citymarketing

Op basis van bovenstaand schema zullen wij onze subsidieafspraken met MVBVD als verzelfstandigde organisatie maken.

4 Organisatorisch kader

4.1 Stichtingsvorm

Een belangrijke stap bij de verzelfstandiging van het museum is de oprichting van de Stichting Museum van Bommel van Dam. We realiseren ons dat de naam van de nieuwe stichting lijkt op de naam van de reeds bestaande Stichting Van Bommel van Dam (de stichting die toezicht houdt op naleving van de afspraken met betrekking tot de schenking en bruikleen van de collectie van het echtpaar Van Bommel van Dam). De naam van de nieuwe stichting bevat de toevoeging *Museum* en dat is een belangrijke toevoeging, want anders dan de Stichting Van Bommel van Dam zal de nieuwe Stichting Museum van Bommel van Dam integraal verantwoordelijk worden voor het runnen en exploiteren van het museum.

De keuze voor de stichtingsvorm is voor de hand liggend, maar vraagt nog wel enige toelichting. In beginsel zijn voor het te verzelfstandigen museum namelijk ook andere rechtsvormen denkbaar, bijvoorbeeld een NV of BV. In de cultuursector is de meest gebruikelijke vorm echter de stichtingsvorm, omdat een stichting - anders dan de NV of BV - geen winstoogmerk heeft en ook geen aandeelhouders kent. Een andere belangrijke overweging om te kiezen voor de stichtingsvorm is dat daarmee de mogelijkheid ontstaat om giften en schenkingen van particulieren en bedrijven te ontvangen onder fiscaal gunstige voorwaarden van de Geefwet, zowel voor de donateurs als voor de ontvangende partij, in casu het museum. Hiervoor is het overigens nog wel nodig om bij de belastingdienst de ANBI-status te verwerven. Voor zover ons bekend zijn er in ons land geen gesubsidieerde musea te vinden die niet de stichtingsvorm kennen. Ook de landelijke richtlijn van de Governance Code Cultuur gaat voor musea en andere culturele instellingen uit van de stichtingsvorm. Tegen deze achtergrond kiezen we voor het te verzelfstandigen MVBVD voor de stichtingsvorm.

Qua bestuursvorm kan gekozen worden tussen een Raad van Toezicht-model met directeur-bestuurder of een directie-bestuursmodel. In een directie-bestuursmodel is het bestuur eindverantwoordelijk en stellen de bestuursleden in vergelijking tot een RvT-model meer tijd en expertise ter beschikking van de directeur. Het directie-bestuursmodel verdient in het geval van MVBVD de voorkeur; waar bij een RvT-model er van uitgegaan wordt dat (strategische) kennis en ervaring op het gebied van financieel beheer, control-cyclus, risicobeheer, fondswerving, marketing, fiscaal-juridische vraagstukken en ondernemerschap met daarbij behorende risico's in voldoende mate belegd is in de werkorganisatie, is dat bij kleinere organisaties vaak niet het geval. De Governance Code Cultuur beveelt daarom voor kleine en middelgrote organisaties het directie-bestuursmodel aan. Wij stellen voor de Governance Code Cultuur ook in dit opzicht te volgen. MVBVD in verzelfstandigde vorm wordt een relatief kleine culturele onderneming die niet meer kan terugvallen op de bredere expertise die voorhanden is binnen de gemeentelijke organisatie. En zeker in de eerste jaren waarin het museum zich moet herpositioneren, zal een beroep moeten worden gedaan op een betrokken bestuur dat niet alleen in staat is de prestaties van de directeur te beoordelen, maar ook waar nodig en gewenst de directeur terzijde kan staan. Voor de langere termijn, wanneer MVBVD als zelfstandige organisatie in rustiger vaarwater is gekomen, kan desgewenst altijd nog overwogen worden om de stap te zetten naar een RvT-model.

Bij kleine en middelgrote instellingen is door de jaren heen veel ervaring opgedaan met een bestuur op afstand, waarbij het bestuur middels een directiereglement taken en verantwoordelijkheden delegeert aan de directeur. Zo kan er in worden voorzien dat de directeur voldoende ruimte krijgt om het boegbeeld van het museum te zijn, het beleid voor te bereiden en uit te voeren, de instelling aan te sturen en het nodige ondernemerschap in de praktijk te brengen.

De gemeente zal het initiatief moeten nemen de stichting op te richten. Het oprichten van een stichting is conform artikel 160 lid 2 van de Gemeentewet een bevoegdheid van het college. Op grond van artikel 160 lid 2 van de Gemeentewet moet de raad in de gelegenheid worden gesteld hun wensen of bedenkingen over het ontwerpbesluit tot oprichten van de stichting naar voren te brengen. Nadat de raad wensen en/of bedenkingen naar voren heeft gebracht kan het college definitief besluiten tot de oprichting van de stichting.

4.2 Profiel en werving bestuursleden

MVBVD in verzelfstandigde vorm wil middenin de samenleving staan en actief bijdragen aan het culturele klimaat van Venlo en omgeving. MVBVD-nieuwe-stijl wil verbonden zijn met inwoners, kunstenaars, bedrijfsleven, maatschappelijk middenveld, onderwijs, en samenwerkingspartners in het culturele veld van stad en (Eu)regio. Het bestuur dat we zoeken moet een afspiegeling zijn van de Venlose samenleving. Van de bestuursleden vragen we actieve betrokkenheid bij het museum en een positieve grondhouding ten opzichte van de koers die voor het museum is uitgestippeld. Ook willen we bij de samenstelling van het bestuur letten op specifieke competenties en deskundigheden die voor het functioneren van het museum relevant zijn.

We gaan uit van een bestuur van tenminste vijf bestuursleden. In lijn met ons beleid voor ‘verbonden partijen’ zoals vastgelegd in de “Samenwerkingswijzer”, zal de gemeente zelf geen bestuursleden leveren. Wel zal de gemeente initieel de bestuursleden moeten zoeken en benoemen. Dat gebeurt door middel van een openbare procedure. Op basis van de Governance Code Cultuur hebben wij een profielschets opgesteld voor de werving van bestuursleden. Profielschets en wervingsprocedure hebben we bijgevoegd in bijlage 1. Ingevolge de overgangsbepaling (artikel 14) mag in afwijking van het in de conceptstatuten genoemde aantal bestuursleden, het bestuur initieel tijdelijk bestaan uit drie bestuursleden.

4.3 Statuten

Zodra het college besloten heeft tot oprichting van de stichting - gehoord de wensen en bedenkingen van de raad - en er een eerste bestuur is benoemd, kan de oprichtingsakte met de statuten worden gepasseerd. Voor het opstellen van de statuten hebben wij op basis van de Governance Code Cultuur en in overleg met de notaris een ontwerp oprichtingsactie en conceptstatuten opgesteld. De ontwerp-oprichtingsactie en conceptstatuten hebben we bijgevoegd in bijlage 2.

Onder verwijzing naar de bijlage vermelden we hier wat we als doelstelling in de statuten opgenomen willen zien:

- Het exploiteren van het Museum van Bommel van Dam;
- Het verzamelen, conserveren, documenteren en presenteren van museumcollecties op het gebied van beeldende kunst en vormgeving;
- Het bijdragen aan een levendig klimaat voor beeldende kunst en vormgeving in Venlo en de regio;
- Het bevorderen van kennis en waardering voor beeldende kunst en vormgeving bij een breed publiek, middels tentoonstellingen, educatie, presentaties, publicaties of projecten anderszins;
- En voorts al hetgeen met een en ander rechtsreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de meest ruime zin.

Verder is van belang hier op te merken dat we in de statuten opgenomen willen zien dat:

- De statuten zodanig worden opgesteld dat de stichting voldoet aan de voorwaarden om een ANBI-status te verkrijgen, hetgeen fiscale voordelen biedt voor fondswerving, ook onder particulieren (Geefwet);
- Het college een eerste keer het bestuur benoemt;
- Voor statutenwijzigingen alsook voor de ontbinding van de stichting goedkeuring van het college nodig is;
- Dat na een eerste benoeming door het college, het bestuur in zijn eigen opvolging voorziet, conform de richtlijnen van de Governance Code Cultuur.

4.4 Personeel & Organisatie

Leeg huis

In de afgelopen periode hebben wij er naar toe gewerkt dat alle vaste medewerkers van MVBVD naar nieuwe functies buiten het museum zijn begeleid. Met het oog op de transitie zijn met alle vaste medewerkers gesprekken gevoerd over welke stappen gezet kunnen worden om van werk naar werk te komen. Iedere medewerker heeft hier een eigen keuze in kunnen maken, met als resultaat dat de vaste krachten hebben kunnen overstappen naar nieuwe functies buiten het museum, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als daarbuiten. Voor één medewerker wordt nog passend werk gezocht. Dit betekent dat de nieuwe stichting MVBVD de werkorganisatie geheel opnieuw kan inrichten, te beginnen met een nieuwe directeur.

Naar een kleine professionele kernorganisatie

MVBVD-nieuwe-stijl vraagt ook om een nieuw organisatiemodel. Het is aan de nieuwe stichting om te bepalen hoe de organisatie precies wordt ingericht. Wij zien graag dat MVBVD in de nieuwe situatie werkt vanuit een kleine professionele kernorganisatie, die op maat kan worden uitgebreid. Afhankelijk van programmering en specifieke projecten kunnen ten laste van het activiteitenbudget tijdelijke krachten worden ingehuurd op projectbasis. Dan gaat het om externe krachten met specialistische kennis.

De kernorganisatie kan compact en flexibel zijn, omdat we uitgaan van shared service met c.q. uitbesteden van backoffice taken aan Limburgs Museum. En ook omdat we uitgaan van een groei van vrijwilligers.

Waar MVBVD in de gemeentelijke setting beschikt over 8,9 fte, aangevuld met overhead die versleuteld zit in de gemeentelijke organisatie, staat ons een compacte, professionele kernorganisatie voor ogen, bestaande uit de volgende sleutelfuncties:

- Directeur (0,8 fte);
- Conservator, tentoonstellingsmaker (0,8 fte)
- Stadsprogrammeur, projectleider (0,8 fte)
- Medewerker marketing/communicatie (0,5 fte)
- Medewerker educatie (0,5 fte)
- Medewerker verhuur/sales (0,5 fte)
- Medewerker collectiebeheer (0,5 fte)
- Office manager (0,8 fte)
- Medewerker facilitair (0,8 fte)

De nieuwe organisatie zal zich aansluiten bij de Museumvereniging en daarbij ook de MuseumCAO hanteren. Dat betekent dat het museum het functiehandboek en de functiewaarderingssystematiek van de museumvereniging toepast. Het is aan de nieuwe stichting om als onderdeel van een op te stellen Ondernemingsplan conform het functiehandboek en de MuseumCAO een definitief functiegebouw met functiebeschrijvingen te maken.

4.5 Samenwerking met Limburgs Museum

MVBVD en Limburgs Museum hebben een samenwerkingsverband opgezet, waarin de volgende werkzaamheden zijn ondergebracht:

- Het aanbieden van een combiticket + gratis kopje koffie om bezoekers van Limburgs Museum te stimuleren ook naar Museum van Bommel van Dam te gaan;
- Het in- en uitlenen van van bemensing voor de balie met medewerkers uit de 'baliepool'. Technische ondersteuning bij het inrichten van tentoonstellingen;
- Uitvoeren van de financiële administratie;
- Het verzorgen van de automatisering, in het bijzonder:
 - opslaan van alle data van MVBVD in de cloud en op de server van Limburgs Museum;
 - het draaiend houden van het collectieregistratiesysteem Adlib;
 - actueel houden van het reserveringsprogramma FullHouse;
 - kassa-software Quarto;
- Opnemen van alarmopvolging en beveiliging van het gebouw MVBVD in het contract dat Limburgs Museum heeft met beveiligingsbedrijf;
- Opnemen van onderhoud aan klimaat- en beveiligingsinstallaties van het gebouw van MVBVD in het contract dat Limburgs Museum heeft met installatiebedrijf;
- Het uitvoeren van werkzaamheden klein onderhoud.

In bijlage 3 hebben we de bestaande overeenkomst van dienstverlening met het Limburgs Museum opgenomen. Wij zien graag dat de samenwerking met Limburgs Museum wordt gecontinueerd en mogelijk zelfs wordt uitgebreid, waarbij wij in overweging geven ook de salarisadministratie en perzoneelszaken, waaronder het opstellen van arbeidsovereenkomsten, uit te besteden.

4.6 Vrijwilligers en stagiaires

Reeds in de huidige situatie werkt MVBVD al met vrijwilligers (ca. 15). De museumorganisatie heeft de afgelopen jaren gemerkt hoe groot de bereidheid en motivatie is van vrijwilligers om zich voor het museum in te zetten. MVBVD werft nu al actief vrijwilligers voor ondersteunende diensten: baliemedewerker voor kaartverkoop en gastheerschap, verzorgen van rondleidingen, het opbouwen van tentoonstellingen, het meewerken aan kunsttransporten en het registreren van de collectie in het depot. Dit alles geschiedt onder aansturing van een (eveneens vrijwillige) vrijwilligers-coördinator.

Wij zien graag dat de bestaande groep vrijwilligers wordt behouden en in de toekomst zelfs wordt uitgebreid. Gezien de ambities die we met het museum hebben en gevoed door de positieve ervaring met het werken met vrijwilligers in de afgelopen periode, geven wij de nieuwe organisatie in overweging te koersen op een team van omstreeks 30 vrijwilligers. Naast de hiervoor genoemde ondersteunende taken, liggen er ook kansen om vrijwilligers in te zetten op andere werkvelden, zoals het organiseren van doelgroepactiviteiten -bijvoorbeeld programmering voor en door jongeren - of ondersteuning in PR en marketing.

Niet alleen uit oogpunt van kostenbesparing is het werken met vrijwilligers van belang, maar vooral omdat het werken met vrijwilligers kansen biedt om inwoners bij het museum te betrekken en vrijwilligers ook ambassadeur van het museum zijn. Wij zien graag dat het vrijwilligersbeleid verder vorm en inhoud zal krijgen in de nieuwe situatie. De uitgangspunten voor een actief vrijwilligersbeleid zien wij graag terug in het ondernemingsplan.

Ook het werken met stagiaires vinden wij van belang. Graag zien wij dat MVBVD nieuwe stijl doorlopend plaats zal bieden aan stagiaires, binnen de diverse disciplines. Daarbij zien wij kansen om te komen tot vaste samenwerkingsverbanden met de opleidingen in Venlo en de regio.

4.7 Vormgeving relatie gemeente – stichting MVBVD

Beleidsgestuurde contractfinanciering

De gemeente heeft geen zitting in het bestuur van de stichting en heeft ook geen bemoeienis meer met de werkorganisatie. MVBVD in verzelfstandigde vorm vormt één van de basisinstellingen van het Venlose culturele bestel. Net als bij de andere culturele basisinstellingen (De Maaspoort, Grenswerk, Bibliotheek Venlo en Kunstencentrum Venlo) zal de relatie primair worden vormgegeven via het subsidiebeleid.

De gemeente Venlo werkt sinds 2015 met beleidsgestuurde contractfinanciering. Dat betekent dat de gemeente afspraken maakt met de culturele basisvoorzieningen over hun prestaties, in de vorm van zogeheten budgetprestatieafspraken. In deze afspraken noteren de basisinstellingen welke prestaties zij leveren, dus welke culturele producten zij maken of leveren, welke bijdrage zij leveren aan de gezamenlijke beleidsagenda en over de kwaliteitsontwikkeling van hun eigen organisatie. Met MVBVD worden in de toekomst, na verzelfstandiging, ook dergelijke afspraken gemaakt. Het schema over de museale basisfuncties en waarden vormt daarbij het uitgangspunt.

Doelen en prestaties kunnen periodiek veranderen op basis van gemeentelijk cultuurbeleid. De gemeente actualiseert eens per vier jaar het cultuurbeleid (Cultuurnota) en stelt op basis daarvan jaarlijks een Uitvoeringsprogramma Cultuur vast. Cultuurnota en jaarlijks Uitvoeringsprogramma cultuur vormen de grondslagen voor budget-prestatieafspraken.

Overige overeenkomsten

Specifiek voor MVBVD geldt dat de relatie met de gemeente nog door twee andere overeenkomsten wordt bepaald:

- Een huurovereenkomst;
- Een collectiebeheerovereenkomst.

In de huurovereenkomst liggen de afspraken vast ten aanzien van de huisvesting (zie verder hoofdstuk 6). In de collectiebeheerovereenkomst worden de afspraken vastgelegd ten aanzien van het beheer van de collecties die door de gemeente in eigendom of bruikleen zijn verkregen (zie verder hoofdstuk 7).

5 Financieel kader

5.1 Subsidiebudget

Exploitatiesubsidie

Voor MVBVD hebben wij in de gemeentebegroting de volgende structurele budgetten beschikbaar (2017):

	Jaar
	2017
Museum collectie	211.450
Museum tentoonstellingen	234.770
Museum educatie	10.160
Museum PR	50.838
Museum (vastgoed)	18.111
Museum (exploitatie)	146.309
Museum van Bommel van Dam (staf)	194.495
	866.133

Vanuit verschillende afdelingen worden in de huidige situatie diensten aan MVBVD geleverd. Deze diensten worden met ingang van het begrotingsjaar 2017 opgenomen in een apart programma 12 (Overhead) en dus niet meer specifiek toegerekend aan het MVBVD. In voorgaande jaren werd de overhead becijferd op ongeveer € 150.000,-. Dit bedrag is opgebouwd uit:

- Loonkosten voor Advies & Beheer (o.a. ICT, salarisadministratie, communicatie, inkoop), Directie/Staf (doorbelasting centrale overhead) en afdeling Ruimte & Economie (doorbelasting management);
- Materiele kosten (hardware, software, inventaris, kantoorbenodigdheden).

De gemeenteraad heeft bij de besluitvorming in 2016 gesteld dat het totale budget MVBVD inclusief overheadkosten taakstellend beschikbaar kan worden gesteld aan MVBVD in verzelfstandigde vorm. Met als motto: "voor een miljoen moet je het doen!". Dit betekent dat € 1.000.000,- beschikbaar moet komen aan subsidie. Tegen deze achtergrond stellen we voor het mee over te hevelen budget voor de overhead vast te stellen op € 133.867,-, waardoor het totale subsidiebedrag voor MVBVD uitkomt op:

Gemeentebegroting 2017 MVBVD (exclusief overhead en kapitaallasten)	€ 866.133,-
Toe te rekenen budget overhead	€ 133.867,-
Totaal subsidie (exclusief kapitaallasten)	€ 1.000.000,-

Voor de gemeentelijke organisatie betekent de verzelfstandiging dat ultimo 2018 voor een bedrag van € 133.867,- moet worden omgebogen.

Weerstandsreserve

In de meerjarenbegroting en het ondernemingsplan dient de nieuwe stichting rekening te houden met het vormen van een weerstandsreserve. In de vorig jaar geactualiseerde subsidiesystematiek voor onze culturele basisvoorzieningen (de grote culturele instellingen) is vastgesteld dat een weerstandsreserve maximaal 15% van de jaarlijkse subsidie mag bedragen. Ook voor MVBVD als culturele basisvoorziening gaan we uit van een weerstandsreserve van maximaal 15% van de jaarlijkse subsidie. Dan hebben het dus over een eenmalig bedrag van maximaal € 150.000,-. Binnen het subsidiebedrag 2019 van de nieuwe stichting is incidentele ruimte aanwezig om een weerstandsreserve te vormen. Immers, in het subsidiebudget van € 1.000.000,- is voorzien in huurlasten. Gegeven de planning dat de stichting pas vanaf 2020 huur gaat betalen, valt binnen het

subsidiebedrag voor 2019 het huurbudget ad € 135.000 vrij. Deze vrijval kan worden benut om een weerstandsreserve te vormen.

Fiscaliteit

Zoals gezegd gaan we uit van een subsidierelatie met de stichting MVBVD, op basis van beleidsgestuurde contractfinanciering, zoals we die ook kennen met de andere gesubsidieerde voorzieningen. Zekerheidshalve zullen we op dit punt nog fiscaal advies inwinnen; hoewel de meeste musea in ons land een subsidierelatie met hun overheid kennen (gemeente, provincie, rijk) en werken met budgetprestatieafspraken, zijn er ook voorbeelden bekend waarbij de belastingdienst heeft bepaald dat de subsidierelatie tussen gemeente en het museum gezien moet worden als een dienstverleningsovereenkomst en dat over de vergoeding daarvoor (de subsidie) BTW moet worden betaald. Die gemeenten kunnen dan de BTW-component weer verrekenen met hun BTW-compensatiefonds. Onlangs nog heeft de belastinginspecteur in Arnhem bepaald dat de exploitatie van het twee jaar geleden verzelfstandigde Gemeentelijk Museum Arnhem gezien moet worden als dienst die wordt uitgevoerd in opdracht van de gemeente Arnhem en dat derhalve over de subsidie BTW wordt geheven. Bij de meeste gesubsidieerde musea is de subsidie onbelast, maar we nemen het zekere voor het onzekere en zullen hierover advies inwinnen. Bij het inwinnen van fiscaal advies zullen wij ook in beeld laten brengen met welke fiscale overwegingen rekening moet worden gehouden bij de verwerving en verbouwing van het Postkantoor.

5.2 Exploitatiebegroting toekomstige situatie

Uitgangspunten

Onderstaand hebben we een eerste, globale exploitatie-begroting opgesteld voor MVBVD vanaf het eerste volledige exploitatiejaar. Het is aan de nieuwe stichting om de exploitatiebegroting definitief in te richten, gegeven het beschikbare budget vanuit de gemeente.

Bij onderstaande begroting hebben we de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Personeelskosten: professionele kernorganisatie zoals geschetst in hoofdstuk 4. Kosten conform schalen van de Museum-Cao.
- Huisvestingslasten eigenaarsdeel: het huurbedrag van € 135.000,- is gebaseerd op 2.745 m² verhuurbare oppervlakte á € 50,- en omvat de doorbelaste eigenaarslasten, zoals belastingen, verzekeringen en groot onderhoud. De kapitaallasten van de investeringen in verbouw en inrichting blijven voor rekening van de gemeente. Zie ook hoofdstuk 6.
- Huisvestingslasten gebruikersdeel: we hebben de bedragen vanuit de huidige situatie aangehouden; weliswaar is de accommodatie in het Postkantoor groter, maar we gaan er vanuit dat de bedragen per m² voor energie, schoonmaak, klein onderhoud en verzekering substantieel lager komen te liggen dan nu.
- Inhuur; backoffice taken op basis van de overeenkomst met Limburgs Museum.
- Inkomsten uit entreegelden op basis van een jaarlijkse groei van bezoekersaantallen van 15.000 in het eerste jaar naar 30.000 na vier jaar. Uitgegaan wordt van het landelijk gemiddelde van € 4,- opbrengst aan entreegeld per bezoeker.
- Inkomsten uit fondswerving en sponsoring hebben we ingeschat op basis van ervaringen van vergelijkbare musea elders in het land. Aan de uitgavenkant is ook rekening gehouden met kosten die gemaakt moeten worden voor fondswerving en sponsoring.
- MVBVD beschikt (tot 2029) over het rendement van het fonds "Collectie Knecht Drenth Venlo" voor het op peil houden van de "collectie Knecht-Drenth" tot een bedrag van jaarlijks bijna € 21.000. In de begroting is de jaarlijkse kwijtschelding opgenomen van 1/20ste deel van een (renteloze) geldlening aan de Gemeente Venlo ad. € 36.300,-.
- Opbouw weerstandsvermogen; gelet op het feit dat de huur van het Postkantoor pas per 1-1-2020 in rekening wordt gebracht, wordt voorgesteld om het huurbudget 2019 ad. € 135.000 aan

te wenden voor opbouw van weerstandsvermogen. Hiermee kan een weerstandsvermogen van 13,5 % van de jaarlijkse subsidie worden gevormd. Te doen gebruikelijk bij culturele instellingen is een weerstandvermogen van 10 a 15% van de jaarlijkse subsidie.

	<u>Jaar 4</u>	<u>Jaar 3</u>	<u>Jaar 2</u>	<u>Jaar 1</u>
LASTEN				
<u>Materiële kosten</u>				
Verzekeringen	16.000	16.000	16.000	16.000
Energie	30.000	30.000	30.000	30.000
Belastingen en heffingen	2.000	2.000	2.000	2.000
Niet planmatig onderhoud gebouw	25.000	25.000	25.000	25.000
Depot	30.000	30.000	30.000	30.000
Inventaris	6.500	6.500	6.500	6.500
Communicatie en ICT	35.000	35.000	35.000	35.000
Personele voorzieningen	26.500	26.500	26.500	26.500
Beveiligingskosten en BHV	15.000	15.000	15.000	15.000
Schoonmaakkosten	20.000	20.000	20.000	20.000
Beheer collectie	3.000	3.000	3.000	3.000
Transport	5.000	5.000	5.000	5.000
Storting in fonds Knecht Drenth	36.000	36.000	36.000	36.000
Bibliotheek	3.000	3.000	3.000	3.000
Tentoonstellingen/programming	100.000	75.000	50.000	50.000
Idem; afhankelijk v.d. netto fundraising	29.250	29.250	29.250	54.250
PR & marketing	25.000	25.000	25.000	25.000
Reserveringen & sales	10.000	10.000	10.000	10.000
Educatie	12.500	12.500	12.500	12.500
Winkel	16.500	13.750	11.000	8.250
Bestuurskosten	7.500	7.500	7.500	7.500
Huurkosten gebouw	135.000	135.000	135.000	0
Diverse materiële kosten en onvoorzien	53.460	56.210	58.960	61.710
Reservering tbv weerstandsvermogen				135.000
Totale materiële kosten	642.210	617.210	592.210	617.210
<u>Personele kosten vaste formatie</u>				
Directeur	76.000	76.000	76.000	76.000
Stadsprogrammeur	59.200	59.200	59.200	59.200
Conservator/tentoonstellingsmaker	59.200	59.200	59.200	59.200
Officemanager	48.000	48.000	48.000	48.000
Medewerker pr	30.000	30.000	30.000	30.000
Medewerker educatie en onderwijs	30.000	30.000	30.000	30.000
Medewerker sales	30.000	30.000	30.000	30.000
Medewerker collectiebeheer	23.000	23.000	23.000	23.000
Facilitair medewerker	36.800	36.800	36.800	36.800
Totale kosten vaste formatie	392.200	392.200	392.200	392.200
<u>Personele kosten inhuur</u>				
Inhuur projecten	150.000	150.000	150.000	150.000
Stagiaires/vrijwilligers balie en secretariaat	20.000	20.000	20.000	20.000
Vergoedingen rondleiders	5.000	5.000	5.000	5.000

P&O, arbo en bedrijfsarts	5.000	5.000	5.000	5.000
Financiële functie	15.000	15.000	15.000	15.000
Totale kosten inhuur	195.000	195.000	195.000	195.000
Totale lasten	1.229.410	1.204.410	1.179.410	1.204.410
	<u>Jaar 4</u>	<u>Jaar 3</u>	<u>Jaar 2</u>	<u>Jaar 1</u>
BATEN				
Bezoekers inclusief scholieren	120.000	100.000	80.000	75.000
Sponsoring en partnership bedrijfsleven	10.000	10.000	10.000	20.000
Winkel	30.000	25.000	20.000	15.000
Horeca	P.m.	P.m.	P.m.	P.m.
Fundraising:				
Schenken	10.000	10.000	10.000	15.000
Vrienden nieuwe stijl	5.000	5.000	5.000	10.000
Projectsubsidies	30.000	30.000	30.000	45.000
Kosten fundraising 15%	-6.750	-6.750	-6.750	-6.750
Kosten relatiemarketing 20%	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Overige inkomsten	4.160	4.160	4.160	4.160
Vrijval aankoopfonds Knecht Drent	36.000	36.000	36.000	36.000
Gemeentelijke subsidie	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totale baten	1.229.410	1.204.410	1.179.410	1.204.410

6 Huisvesting

6.1 Inleiding

In de Strategische Visie – vastgesteld door de Raad in maart 2010 – is de ambitie neergelegd om in 2030 een innovatieve en excellente stad te zijn; een kennisstad. De student en kenniswerker kiest niet alleen een opleiding of een baan, maar vooral ook een stad. Natuurlijk ligt de basis in het aanbod van banen en opleidingen, maar de plek waar die opleiding is gevestigd en wat men in de omgeving kan doen is minstens zo belangrijk. De kenniswerker en student zijn op zoek naar open podia en plekken voor ontmoeting, inspiratie, innovatie en uitwisseling van kennis en ideeën. Waar ruimte is voor lezingen, experiment, educatie en onderzoek. Men wil het intellectueel en cultureel kapitaal kunnen verzilveren, zo niet dan trekt men net zo makkelijk verder. In middelgrote steden is zo'n cluster van instellingen voor hoger onderwijs en cultuur dan ook pure noodzaak. Daarmee creëer je voldoende kracht om die verleiding te bieden en samenwerking te stimuleren. De ontwikkeling rond de Keulsepoort en Parade heeft het in zich om een sterk cluster te worden. Het Limburgs Museum is al een sterke culturele instelling van formaat. De vestiging van de HAS met een groeiend aantal opleidingen en studenten leidt tot een sterke impuls voor het gebied en de regionale economie. Voorwaarde is wel dat het aanbod verder verbreedt met nieuwe instellingen met een duurzaam bestaansrecht. Museum van Bommel van Dam kan de culturele basis versterken. De toegevoegde waarde van een modern museum -met twee benen in stad en regio- is voor kenniswerker en student van evident belang. Investeren in cultuur is investeren in je economie. Het bieden van een toekomstbestendige basis voor beide instellingen in een cluster met veel potentie, draagt bij aan het versterken van Venlo als slimme werkstad. Door dit te doen in leegstaande en monumentale panden leidt dit zorgvuldige ruimtegebruik en behoud van de Limburgse bouwhistorie. Panden in de omgeving worden daarnaast interessant voor versterking van het cluster met startup's, spinoffs, studentenwoningen en eet- en drankgelegenheden. Met de juiste investeringen in openbare ruimte en park gaat de Keulsepoort van een 'passeergebied' naar een aantrekkelijk verblijfsgebied.

Bovenstaande analyse is de basis geweest voor de zoektocht naar een locatie voor het museum van Bommel van Dam, welke eveneens aansluit bij de inhoudelijke visie voor het toekomstig museum, zoals vastgelegd in het Koersdocument. Na weging van de verschillende huisvestingsvarianten, is in nauw overleg met o.a. de provincie Limburg, aan de raad het voorstel voorgelegd om te kiezen voor de variant 'postkantoor' als voorkeurslocatie. De Raad heeft in de vergadering van 23 maart 2016 met het postkantoor als voorkeurslocatie ingestemd, met dien verstande dat de Raad aan het College heeft opgedragen om, binnen de door de Raad vastgestelde financiële kaders, in overleg met de provincie Limburg en de eigenaren van het postkantoor, een uitgewerkt plan ter goedkeuring voor te leggen.

6.2 Globaal programma van eisen nieuwe huisvesting

Vertrekpunt van de bovengenoemde zoektocht naar een nieuwe locatie is het uitgangspunt dat de toekomstige huisvesting de nieuwe identiteit maximaal moet kunnen ondersteunen cq. versterken. Het nieuwe artistieke profiel leidt tot een ander programma van eisen dan het huidige MvBvD biedt. In het voorgebouw van het voormalige Postkantoor is 2.745 m² beschikbaar. Op basis van een haalbaarheidstudie van bureau Diederendirrix is aangetoond dat in belangrijke mate het gewenste pve in het postkantoor kan worden gerealiseerd. Alleen kan niet volledig worden voorzien in de benodigde depotruimte voor huisvesting van de gehele collectie MVBVD. Nader onderzoek moet uitwijzen in hoeverre met een kleinere depotruimte kan worden volstaan omdat delen van de

collectie mogelijk geplaatst kunnen worden bij andere musea, dan wel dat aanvullende depotruimte elders nodig is.

6.3 Verwerving postkantoor

Na het besluit van de Raad op 23 maart 2016 is het proces tot aankoop van het voormalige postkantoor ingezet. Parallel daaraan heeft het overleg met de provincie plaatsgevonden. De provincie heeft aangegeven dat men waarde hecht aan de doorontwikkeling van het stedelijk centrum en in dat kader de keuze van het postkantoor, als onderdeel van het bredere cluster “cultuur en educatie” rondom de Keulsepoort, nadrukkelijk te ondersteunen. Binnen het convenant Stedelijke ontwikkeling, dat gemeente en provincie in oktober 2016 gesloten hebben, heeft de provincie voor de aankoop en verbouwing van het postkantoor een maximale subsidie van € 4 miljoen toegezegd. In de door de Raad vastgestelde programmabegroting 2017 zijn in aanvulling op de provinciale toezegging besluiten genomen voor de financiële dekking voor de aankoop van het gehele postkantoor.

Het verwervingsproces van het complex is een tijdrovend en ingewikkeld traject gebleken. Dit vooral vanwege de juridische eigendomsconstructie. Het volledige complex is door de eigenaar (Boelens de Gruyter (BdG)) tot 2024 in erfpacht uitgegeven aan de KPN, die delen van het totale complex tot die datum ook nog daadwerkelijk in gebruik hebben. Het voorste gedeelte van het complex – ‘het postkantoor’ – is echter wel al beschikbaar. Met de eigenaar en de KPN is uiteindelijk de volgende afspraak overeengekomen:

- Gemeente huurt van KPN vanaf 1-1-2018 tot 1-1-2024 het postkantoor tegen een marktconform tarief (netto contant te maken en vooruit te betalen).
- Op 1-1-2024, het moment dat de erfpachtconstructie tussen eigenaar en KPN afloopt, koopt de gemeente Venlo het volledige complex. Uiteraard vindt verkoop plaats tegen een getoetste marktconforme waarde.

In het complex komen in 2024 derhalve ook de beide vleugels beschikbaar. De gemeente wordt eigenaar van het gehele complex. Dit betekent dat op termijn dat ook de vrijkomende vleugels om een herbestemming vragen. Het is nu nog te prematuur daar concrete acties op te ondernemen, maar wel kan al worden nagedacht welke scenario's denkbaar zijn voor deze vrijkomende ruimtes:

- Aanvullende depotvoorziening voor huisvesten van de volledige collectie MVBVD wanneer mocht blijken dat de depotruimte in de monumentale voorbouw niet toereikend is om de gehele collectie onder te brengen;
- Huisvesten van het depot van het Limburgs Museum: het Limburgs Museum beheert een collectie, waaronder ook deelcollecties van de gemeente Venlo. Daarvoor wordt nieuwe huisvesting gezocht.
- Verwante museale functie, mogelijk onderbrengen van Keramiekcentrum De Tiendschuur: Tiendschuur kent al jaren een huisvestingsprobleem.
- Niet-culturele functies, waaronder functies die, in de brede zin van het woord, passen binnen de cluster cultuur en educatie.

6.4 Herbestemming vrijkomende museumgebouw

De verhuizing van MVBVD naar het postkantoor betekent ook een nieuw perspectief voor het huidige pand. Om een passende nieuwe functie te vinden voor dit prominente gebouw in het grootste park van de binnenstad, zal een plan van aanpak worden opgesteld, waarin een aantal criteria en kwaliteitseisen zullen worden geformuleerd aan de hand waarvan partijen worden uitgedaagd om met voorstellen te komen voor een passende bestemming. We gaan uit van een publieke of semi-publieke bestemming.

7 Collectiebeheer

7.1 Huidige situatie

Collecties

Museum van Bommel van Dam (MVBVD) beschikt momenteel over de volgende collecties:

Collectie	Aantal	Eigendom
Collectie Stichting Van Bommel Van Dam (conform inventarisatielijst 2011)	1012	Schenking
	843	Bruikleen
Collectie Defesche	ca. 541	Schenking
Collectie Jef Diederer	ca. 313 (excl. docum. humaines)	Schenking
Collectie Van der Heijden	ca. 1000	Schenking
Collectie Knecht-Drenth	ca. 622	Schenking
Collectie Theo Manders	ca. 30	Bruikleen
Collectie Grafiek	ca. 550	Aankoop
BKR collectie	ca. 1000	Aankoop
Recente aankopen/schenken	Ca. 1500	

Collectieregistratie

Slechts een deel van de collectie is (digitaal) geregistreerd in Adlib. Op dit moment is de museumorganisatie bezig met een omvangrijke inhaalslag om tot een correcte basisregistratie te komen voor de gehele collectie kunstwerken. Tot een jaar geleden beperkte de registratie zich tot omstreeks 3.000 werken in een database met een zeer beperkte functionaliteit. Het betrof de 'Oercollectie' van de schenking van het echtpaar Van Bommel van Dam, en de bruikleen van werken van de Stichting van Bommel van Dam. In het voorjaar van 2016 is een nieuwe database aangeschaft die aan alle tegenwoordige museumstandaarden voldoet. Alle kunstwerken worden hierin opnieuw opgenomen, zowel van de oercollectie als de andere werken. We hebben voor deze werkzaamheden in samenwerking met het Limburgs Museum een registratieplan opgesteld.

Voor de uitvoering van de registratie is binnen het museum budget en capaciteit vrijgemaakt. Het museum heeft drie professionele registratoren tijdelijk aangetrokken om de achterstand weg te werken. Daarbij kan het museum gebruik maken van de grote inzet van vrijwilligers en van de tijdelijke inzet van medewerkers elders uit de gemeentelijke organisatie. Inmiddels is meer dan de helft van de collectie op de juiste wijze geregistreerd en zijn per kunstwerk in het systeem gegevens opgenomen over objectnummer, standplaats, gegevens met betrekking tot vervaardiging, titel, materiaal, techniek, afmetingen, verwervings-gegevens en een afbeelding. Tevens wordt beschreven welke juridische aspecten van toepassing zijn (o.a. beeldrecht/auteursrecht), hetgeen van belang is voor de online ontsluiting van de collectie.

Volgens planning zal de basisregistratie in het voorjaar van 2018 zijn afgerond, waarmee een overdrachtsdocument beschikbaar komt dat samen met een conditierapport over de staat van onderhoud van de collectie, onderdeel gaat vormen van de nieuwe collectiebeheerovereenkomst met het verzelfstandigde museum.

Collectiewaardering

Aan de vooravond van de verzelfstandiging van MVBVD hebben we het initiatief genomen om de gehele collectie te waarderen volgens de 'Richtlijnen Collectiewaardering' van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE). De collectiewaardering is uitgevoerd door een specialist (Agnes Vugts Erfgoedprojecten). De collectiewaardering geeft een beeld van de kunsthistorische waarde van de

collectie, als onderdeel van de 'Collectie Nederland', maar ook van de waarde van de collectie in het licht van de nieuwe koers van het museum, zoals vastgelegd in het Koersdocument. De rapportage Collectiewaardering hebben als bijlage 4 bij dit Integraal Verzelfstandigingsplan opgenomen.

Om een zo objectief en transparant mogelijke uitspraak te kunnen doen over de waarde van een collectie in relatie tot het profiel van het nieuwe museum en de visie en de toekomstige wensen van de verschillende schenkers en bruikleengevers, is het gebruik van de methodiek voor collectiewaardering, zoals ontwikkeld door de Rijksdienst Cultureel Erfgoed, het meest wenselijk (*Op de museale weegschaal. Collectiewaardering in zes stappen*, Amersfoort 2013).

Collectiewaarden die de Rijksdienst hanteert zijn:

- Ensemble waarde;
- Zeldzaamheid en representatie waarde;
- (kunst)historische waarde;
- Artistieke waarde;
- Informatiewaarde;
- Maatschappelijke waarde;
- Belevingswaarde;
- Economische waarde.

Uit de collectiewaardering blijkt dat MVBVD een paar sterke entiteiten kent, waarlangs het collectiebeleid, het tentoonstellingsbeleid en samenwerking en uitwisseling met andere musea verder kan worden ontwikkeld:

- Het particuliere verzamelaars perspectief;
- Kunsthistorische ontwikkelingen van na 1945;
- Abstract expressionisme en de materiekunst met het Europese hart in Parijs;
- De nieuwe figuratie als tegenpool;
- Inspiratie van de kunst in Japanse prenten en etnografica.

Zo biedt de focus op expressieve materie kunst mogelijkheden voor circuitvorming met musea als Stedelijk Museum Schiedam, Museum Belvédère Heerenveen, Cobra Museum Amstelveen, Museum Kranenborgh in Bergen en Muzee te Oostende in België. Op het vlak van programmering en collectievorming kan daarnaast beter worden afgestemd met Limburgse collega-instellingen: Schunck in Heerlen, De DoMijnen in Sittard, Bonnefantenmuseum in Maastricht en Limburgs Museum.

BKR-collectie

Museum van Bommel van Dam heeft op dit moment ook het beheer over de gemeentelijke collectie "BKR-werken". Deze werken zijn in gemeentelijk bezit gekomen als onderdeel van de Beeldende Kunst Regeling die liep van 1956 tot 1987. Onderdeel van deze regeling was dat beeldend kunstenaars die een beroep deden op de BKR kunstwerken overdroegen aan de gemeente. De collectie van omstreeks 1.000 werken die zo in gemeentelijk bezit is gekomen is het afgelopen jaar geïventariseerd. Op dit moment is een plan van aanpak in voorbereiding hoe met deze collectie om te gaan.

Boekencollectie/documentatie

MVBVD heeft een bibliotheek van boeken en publicaties die de afgelopen 45 jaar is opgebouwd. Het gaat zowel om eigen uitgaven als publicaties van anderen. Ook deze collectie wordt op dit moment geïventariseerd en in de database opgenomen, zodat ook de bibliotheek in de toekomst voor het publiek ontsloten kan worden. Deze werkzaamheden zullen nog in 2017 worden afgerond, zodat ook de bibliotheek overgedragen kan worden aan de nieuwe stichting.

Huisvesting

De gehele collectie is thans tijdelijk ondergebracht in een commercieel depot (geklimatiseerde hal) in Tegelen. Het ligt in de bedoeling in de nieuwe huisvesting in het voormalige Postkantoor ook een definitieve depotvoorziening te realiseren. Onderzocht moet nog worden of het voormalige Postkantoor voldoende mogelijkheden biedt voor een depotvoorziening voor de gehele collectie, dan wel dat (aanvullend) externe depotruimte nodig blijft. Het huidige huurcontract loopt tot en met 2021; er is nog voldoende tijd om de collectiewaardering af te ronden en de verplaatsing van de collectie voor te bereiden.

7.2 Toekomstige situatie collectiebeheer

Gemeente blijft eigenaar/contractpartner

De gemeente is thans contractpartner van de verschillende schenkers en bruikleengevers. Ook in de nieuwe situatie blijft dat het geval. Het gaat immers om collecties die aan de gemeente c.q. de gemeenschap van Venlo zijn gegeven. De gemeente is niet alleen eigenaar/bruikleennemer van collecties, maar ook gebruiker en beheerder van de collecties. Deze taak wordt nu nog uitgevoerd door de gemeentelijke organisatie MVBVD. In de toekomstige situatie zal het gebruik en beheer van de collecties worden uitbesteed aan het verzelfstandigde MVBVD. Met het verzelfstandigde museum zal daartoe een collectiebeheerovereenkomst moeten worden opgesteld.

Met de belangrijkste bruikleengevers en schenkers zijn wij in overleg om te bezien in hoeverre de bestaande de schenkings- en bruikleenovereenkomsten tussen gemeente en schenkers c.q. bruikleengevers op de nieuwe situatie moeten worden aangepast. Uitgangspunt daarbij is dat gemaakte afspraken in de overeenkomsten worden gerespecteerd en waar nodig ook in de collectiebeheer-overeenkomst met de nieuwe stichting worden geborgd. De bestaande overeenkomsten zullen wij ook meteen screenen op in de praktijk niet haalbare verplichtingen, zoals bijvoorbeeld de bepaling in een van de schenkingsovereenkomsten dat te allen tijde een zaal van het museum gewijd moet zijn aan werk uit de betreffende collectie.

Collectiebeheerovereenkomst

In de collectiebeheerovereenkomst worden afspraken vastgelegd over het gebruik en het beheer van de collectie. Met deze overeenkomst draagt de gemeente het museaal gebruik en beheer van de collectie over aan de nieuwe stichting. De gemeente blijft eigenaar van de collectie voor zover deze in eigendom bij de gemeente is. In de overeenkomst wordt onder andere verder bepaald:

- Aan de hand van welke (inter-)nationaal geldende codes en normen het museaal beheer van de collectie moet plaatsvinden;
- Wat wordt verstaan onder museaal beheer (waaronder: registreren, documenteren, restaureren, afstoten, aankopen, vervreemden) en welke bevoegdheden de stichting daartoe heeft;
- Hoe om te gaan met het eigendom van toekomstige aankopen.

Onlosmakelijk aan de collectiebeheerovereenkomst verbonden zullen de volgende bijlagen moeten worden bijgevoegd:

- Uitputtende lijst van objecten/inventarisnummers van alle collecties die worden overgedragen. De inspanningen met de inhaalslag collectieregistratie moeten erop gericht zijn deze uitputtende lijst te kunnen produceren op het moment van verzelfstandiging (september/oktober dit jaar);
- Nulmeting van de staat van onderhoud van de collectie (conditierapport). Hiertoe wordt een opdracht verstrekt aan een gekwalificeerde partij, mogelijk Stichting Restauratie Atelier Limburg (SRAL). SRAL kent de collectie van MVBVD al vrij goed.
- Overzicht van de schenkings- en bruikleenovereenkomsten, met inventarisatie van belangrijkste bepalingen t.a.v. collectiebeheer.

8 Verzelfstandigingsproces

8.1 Uitgangspunten

Fasering

De opening van MVBVD in de vernieuwbouw van het voormalige Postkantoor is voorzien twee jaar na verwerving van het pand. Uitgaande van besluitvorming over de verwerving van het voormalige Postkantoor in september aanstaande, kan nieuwe museum najaar 2019 de deuren voor het publiek openen.

Voor een goede planning van te zetten stappen in het proces van verzelfstandiging, is het van belang terug te rekenen vanaf de grote opening van MVBVD in het voormalige Postkantoor, najaar 2019. Alle inspanningen moeten erop gericht zijn dan te openen met een aansprekende openingstentoonstelling, begeleidende publieks-programma's en een warm onthaal in een goed ingeregelde behuizing. En dat vraagt tijd: voor een grote openingstentoonstelling moet minimaal een jaar voorbereidingstijd worden uitgetrokken, liefst wat meer. Dit in verband met het verkrijgen van eventuele bruiklenen, subsidieaanvragen bij fondsen, inschakeling van uitvoerende kunstenaars, voldoende productietijd inrichting van de tentoonstelling, organisatie van sideprogramma's en een publiciteitscampagne om MVBVD-nieuwe-stijl goed in de markt te zetten. Dit betekent dat het verzelfstandigingsproces erop gericht moet zijn dat de nieuwe organisatie medio 2018 operationeel komt.

Wij voorzien de volgende fasering in het verzelfstandigingsproces:

- Governancefase (najaar 2017). In deze fase wordt het besluit tot oprichting van de stichting genomen, de functieprofielen voor bestuursleden opgesteld, de concept-statuten opgesteld, bestuursleden geworven en benoemd. Een en ander uitmondend in een stichting met bevoegd gezag eind 2017.
- Besluitvormingsfase (voorjaar 2018). Zodra de stichting is opgericht en er bevoegd gezag is, is er sprake van een ontvangende partij. Met die ontvangende partij kunnen de noodzakelijke overeenkomsten worden voorbereid. Ook kan de stichting een eerste ondernemingsplan opstellen. Overeenkomsten en eerste ondernemingsplan worden ter toetsing aangeboden aan het gemeentebestuur zodat kan worden vastgesteld of aangesloten wordt op de inhoudelijke (Koersdocument) en financiële kaders ('voor een miljoen moet je het doen') die de raad heeft gesteld.
- Organisatiefase: medio 2018. Werving van de directeur en aansluitend werving van de sleutelfuncties/kernorganisatie. Opzetten administratieve organisatie.
- Opstartfase: in de loop van 2018. Inregelen organisatie. Overnemen tijdelijke programmering MVBVD. Voorbereiden programma openingsjaar. Meebepalen inrichting nieuwe huisvesting.
- Opening MVBVD in het voormalige Postkantoor: begin 2020.

Besluitvormingsproces

Besluitvorming vindt naar verwachting plaats in de raad van oktober 2017, waarin de volgende besluiten kunnen worden genomen:

- Ter informatie aanbieden van dit Integraal Verzelfstandigingsplan;
- Ter goedkeuring voorleggen het besluit tot verwerving van het voormalige Postkantoor;
- Wensen en bedenkingen te geven op het ontwerpbesluit van het college om de stichting Museum van Bommel van Dam op te richten.

Met deze besluiten wordt voldaan aan de opdrachten die de raad heeft gegeven met zijn besluit van 23 maart 2016 (nr. 2016-18), namelijk om de verzelfstandiging van MVBVD definitief door te zetten en daartoe:

1. In te stemmen met het inhoudelijk kader zoals beschreven in het Koersdocument 'Museum van Bommel van Dam – In het hart van de stad';
2. Er mee in te stemmen dat het college, binnen de door de raad gestelde financiële kaders, voortgaat met de plannen voor vestiging van MVBVD in het Postkantoor in overleg met het Limburgs Museum, de provincie Limburg en de eigenaren van het voormalige Postkantoor en een uitgewerkt plan aan de raad ter goedkeuring te presenteren;
3. Het college opdracht te geven om na vaststelling van het Koersdocument het Bedrijfsplan 'Meer museum, meer synergie, meer bezoekers' uit 2014 uit te werken en de raad te informeren over het traject naar verzelfstandiging.

Het oprichten van de stichting Museum van Bommel van Dam is een bevoegdheid van het college. Op grond van artikel 160 lid 2 van de Gemeentewet moet de raad in de gelegenheid worden gesteld om zijn wensen en/of bedenkingen over het ontwerpbesluit tot oprichten van de stichting naar voren te brengen. Dit betekent dat een ontwerpbesluit aan de raad voorgelegd moet worden en dat het definitieve besluit over de oprichting van de stichting genomen kan worden nadat de raad de wensen en bedenkingen bij het voorgenomen besluit van oprichting heeft mogen uiten.

Wanneer de stichting eenmaal is opgericht en er een ontvangende partij is aan wie verantwoordelijkheden kunnen worden overgedragen, kan de verzelfstandiging formeel en definitief worden geëffectueerd. Ook dit vraagt nog om besluitvorming. Het definitieve besluit over de verzelfstandiging moet worden genomen aan de hand van het vaststellen van een aantal overeenkomsten:

- Een overkoepelende verzelfstandigingsovereenkomst waarin de verzelfstandiging juridisch overeengekomen wordt en aangegeven wordt welke activa en welke overeenkomsten aan de nieuwe museuminstelling overgedragen worden. Gekoppeld aan de verzelfstandigingsovereenkomst zullen de volgende deelovereenkomsten moeten worden vastgesteld:
- Een meerjarige budgetprestatieovereenkomst, waarin de hoogte van de subsidie en de daarvoor te leveren prestaties worden vastgelegd;
- Een (voorlopige) huurovereenkomst, waarin de huur van de accommodatie (voormalige Postkantoor) wordt vastgelegd, inclusief demarcatie van groot onderhoud (eigenaar/verhuurder) en klein onderhoud (gebruiker/huurder) en de hoogte van de huursom;
- Een collectiebeheerovereenkomst, waarin afspraken over het beheer en het gebruik van de aan de gemeente geschonken of in bruikleen gegeven collecties worden vastgelegd.

Het opstellen van de overeenkomsten zal in nauw overleg met de nieuwe stichting moeten gebeuren; de overeenkomsten moeten immers door twee partijen ondertekend worden. Deze overeenkomsten worden voorbereid met het bestuur van de nieuwe stichting; het bestuur zal willen doorgronden voor welke zaken zij de bestuurlijke verantwoordelijkheid gaat nemen, ook uit oogpunt van bestuurdersaansprakelijkheid. Behalve de overeenkomsten zal het nieuwe bestuur gevraagd worden een eerste, voorlopig ondernemingsplan op te stellen, passend binnen de inhoudelijke en financiële kaders die de gemeente heeft gesteld. Het Integraal Verzelfstandigingsplan biedt hier al de nodige bouwstenen voor.

Het vaststellen en vervolgens ondertekenen van de overeenkomsten is een bevoegdheid van het college. Wel stellen we voor het geheel van overeenkomsten en het (voorlopige) ondernemingsplan van de stichting ter informatie aan de raad voor te leggen.

Stappenplan

Governancefase (oktober 2017-januari 2018):

- Besluit tot oprichting van de stichting + vaststellen ontwerpakte en statuten + profielschetsen en wervingsprocedure bestuursleden.
- Werving bestuur, te beginnen bij voorzitter (advertentie lokale media, websites MVBVD, gemeente en culturele vacatures + aanboren bestuurlijke netwerken).
- Formele handelingen oprichten stichting (benoemen bestuursleden (in ieder geval voorzitter en penningmeester), passeren statuten, inschrijven bestuursleden KvK, openen bankrekening).
- Met bruikleengevers/schenkers bezien in hoeverre overeenkomsten moeten worden aangepast op de nieuwe situatie.

Besluitvormingsfase (januari-mei 2018):

- Opstellen overkoepelende Verzelfstandigingsovereenkomst, met daaraan verbonden een meerjarige subsidieovereenkomst, een huurovereenkomst en een collectiebeheerovereenkomst.
- Opstellen van een eerste (voorlopig) Ondernemingsplan door het bestuur van de Stichting MVBVD op basis van het Integraal Verzelfstandigingsplan en voor zover nodig met enige ondersteuning.
- Opstellen collegevoorstel en RIB waarin de overeenkomsten worden toegelicht en waarbij het voorlopig Ondernemingsplan ter toetsing (niet ter vaststelling; het is immers het plan van de stichting) wordt aangeboden. De raad beoordeelt of het geheel aan overeenkomsten + voorlopig Ondernemingsplan aan de inhoudelijke en financiële kaders van de gemeente voldoet.
- Ondertekenen overeenkomsten gemeente – stichting. De verzelfstandiging is dan de facto geëffectueerd.

Organisatiefase (mei 2018 – september 2018):

- Werving en selectie directeur door het stichtingsbestuur.
- Opzetten administratieve organisatie.
- Na benoeming directeur definitief vaststellen functiegebouw en overige functieprofielen.
- In gang zetten werving en selectie sleutelfunctionarissen (administrateur, conservator/curator, collectiebeheerder, medewerker marketing/ communicatie).

Opstartfase (september 2018-opening begin 2020):

- Overnemen taken van de tijdelijke museumorganisatie.
- Voorbereiden en in productie nemen van het openingsprogramma begin 2020.
- Input leveren aan de vernieuwbouw en inrichting van het MVBVD in het voormalige postkantoor.

9 Frictie- en transitiekosten

Onderstaand hebben we alle te verwachten frictie- en transitiekosten op een rij gezet. Wij gaan er van uit dat 2019 het eerste volledige exploitatiejaar voor MVBVD in verzelfstandigde vorm wordt. In 2017 en 2018 voorzien we enkele frictie- en transitiekosten, waaronder de inhuur van externe expertise op specifiek vraagstukken, wervingskosten voor nieuw personeel en in 2018 ook eerste bestuurlijke en personele kosten voor de nieuwe organisatie.

Stichting MVBVD frictie- en/of transitiekosten 2017-2018			
	2017	2018	Totaal
Fiscaal advies	5.000		5.000
Bestuurskosten		7.500	7.500
Uitvoeren van een second opinion op overeenkomsten en voorlopig ondernemingsplan		5.000	5.000
Nulmeting staat van onderhoud collectie		5.000	5.000
Wervingskosten directeur		10.000	10.000
Loonkosten directeur vanaf nov 2017		37.500	37.500
Wervingskosten van het overig personeel		10.000	10.000
Loonkosten van het overige vaste personeel (50%)		120.000	120.000
Stelpost fondsenwervingsplan/publiciteitsplan/opening		20.000	20.000
Onvoorzien	4.000	8.000	12.000
Totaal	9.000	223.000	232.000

Verreweg de grootste frictie- en transitiekosten betreffen personeelskosten van de organisatie in opbouw. Wij gaan er vanuit dat de directeur medio 2018 in dienst van de nieuwe stichting komt. Ook dat in de loop van 2018 de nieuwe organisatie bemenst gaat worden. Deze kosten kunnen opgevangen worden binnen de beschikbare personeelsbudgetten.

Alle frictie- en transitiekosten zullen dus ten laste worden gebracht van de MVBVD budgetten 2017-2019 (transitieperiode). Dit is mogelijk omdat:

- De vaste organisatie van MVBVD al voor een belangrijk deel is ontmanteld en de tijdelijke organisatie kleiner en goedkoper is;
- We uitgaan van een programma in de transitieperiode waarbij de locatie van MVBVD aan de Deken van Oppensingel wordt gesloten en MVBVD als pop-up-museum functioneert, tegen lagere kosten.

10 MVBVD in de transitieperiode

10.1 MVBVD als pop-up-museum

De verzelfstandiging van MVBVD heeft kent een juridische, organisatorische en fysieke kant. Minstens zo belangrijk bij de transitie van het 'oude' naar het 'nieuwe' museum zijn het inhoudelijke programma en de (organisatie-)cultuur. Een overgangsprogramma moet er aan bijdragen dat het netwerk en het publiek groeien en meebewegen van A naar B, en staf en vrijwilligers ervaring op doen met het museum nieuwe stijl en dat deze kan worden overgedragen naar de nieuwe organisatie. Het inhoudelijke kader van het Koersdocument heeft de afgelopen maanden al geleid tot een aangepast programma, meer zichtbaarheid buiten de eigen museummuren en een levendige randprogrammering. Minder zichtbaar maar even zo belangrijk is de voortgang die we boeken bij de registratie van de collectie. De komende maanden wil MVBVD dit transitieprogramma verder uitwerken en zo bijdragen aan een vliegende start van de nieuwe, zelfstandige museumorganisatie.

MVBVD in de transitieperiode gaat er vanuit dat spoedig na de besluitvorming over de aankoop van het voormalige Postkantoor en de oprichting van de stichting (september/oktober 2017) het museumgebouw de deuren sluit om pas weer open te gaan op de nieuwe locatie, eind 2019. We gaan uit van sluiting per november a.s. In de transitieperiode wil het museum zich zeker manifesteren, maar dan als pop-up-museum. Zoals het eerder gepresenteerde Bedrijfsplan in 2014 al stelde, is een periode van sluiting nodig om capaciteit vrij te spelen om te werken aan de registratie van de collectie en het bouwen aan de nieuwe organisatie. Daarnaast draagt een periode van sluiting van het gebouw er aan bij om nieuwe wegen te zoeken om de verbinding met de inwoners, de stad en de regio te leggen ('het museum komt naar u toe!'). Verder betekent het een kostenbesparing teneinde aanloop- en frictiekosten te kunnen bekostigen die met de verzelfstandiging te maken hebben.

10.2 Programmering

De programmering in de transitieperiode zal langs verschillende programmajnen worden opgepakt: Collectie, Ontmoeting, Onderzoek en Broedplaats.

Collectiepresentaties

Behalve het wegwerken van achterstanden in de collectieregistratie, gaat MVBVD in de transitieperiode de collectie ook ontsluiten door middel van kleine presentaties op verschillende locaties in de stad; een voortzetting van de succesvolle reeks presentaties die afgelopen periode plaatsvonden bij culturele partners in de stad. Deze presentaties grijpen we ook aan om het publiek te bevragen naar hún beleving van de kunstwerken, om zo ook de beleving mee te nemen in de waardering van de collectie; zo betrekken we stakeholders (publiek, nieuwe doelgroepen) om te reflecteren op de collectie. Zo krijgen we naast de waardering die verricht wordt door de deskundigen van Vugts Erfgoedprojecten (zoals beschreven in 7.1) ook de waardering van het publiek. Een aanpak die in Nederland nog zelden is vertoond.

Op dit moment is een presentatie vanuit de collectie te zien bij Theater de Maaspoort en andere partners in de stad. De selectie van de kunstwerken gebeurt in samenwerking met die partners. In onderzoek is om bij de selectie van kunstwerken ook 'gastcuratoren' uit te nodigen.

In het nieuwe studiejaar starten we met een samenwerkingsproject met de Kunstacademie Maastricht, om studenten kennis te laten maken met onze collectie en hen daarop te laten reflecteren.

Behalve het fysiek presenteren van de collectie op locaties, bouwen we verder aan de online-presentatie van de collectie via de eigen website en via Instagram. Dit zal met het voortschrijden van de registratie stap voor stap mogelijk zijn, al zijn we gehouden aan het geldende auteurs- en beeldrecht op veel kunstwerken.

Ontmoeting

Onder Ontmoeting verstaan we een programma dat er op gericht is om de verbinding van het museum met bestaand en nieuw publiek, kunstenaars, onderwijs, bedrijven en organisaties in de Euregio te versterken. Er wordt een programma ontwikkeld van workshops, lezingen, kunstenaarsgesprekken met de diverse doelgroepen. Onlangs organiseerde MVBVD al een avond voor kunstverzamelaars en bood het ruimte aan leerlingen van ROC het Gilde om hun werk te presenteren. Dat programma wordt voortgezet. Onder Ontmoeting valt verder het ontwikkelen van educatief aanbod voor het basis- en middelbaar onderwijs. Dat laatste gebeurt in samenwerking met Kunstencentrum Venlo, de 'trekker' voor kunsteducatie in onze regio. Volgend schooljaar start een programma "Van Bommel in de klas", waarin kinderen van basisscholen in de klas kennis maken met het museum.

Onderzoek

De derde programmalijn (Onderzoek) behelst het onderzoek naar nieuwe verschijningsvormen van het museum. Het huidige museum presenteert zich tot op heden vooral met tentoonstellingen binnen de museummuren; de komende maanden onderzoeken we of het museum ook een rol kan spelen bij actuele vraagstukken in de samenleving, bij bedrijven of (onderwijs-)organisaties. Dat gebeurt nu al met het programma Sporen van de Toekomst en wordt de komende maanden voortgezet met het oprichten van het Stadslab "circular art lab". Deze zomer zijn in het museum de resultaten te zien van het onderzoek dat ontwerpers en kunstenaars hebben gedaan in Krefeld, Neukirchen-Vluyn, Kamp Lintfort en Venlo, zoals onlangs door het plaatsen van een uitkijktoren in Q4. Binnen het spoor Onderzoek valt ook het herontdekken van Kunst in de Openbare Ruimte, vanuit het perspectief van de collectie van MVBVD.

Broedplaats

De vierde programmalijn (Broedplaats) heeft betrekking op de rol die het museum beoogt als spin in het web van de Euregionale kunstscene. Behalve ontmoetingsplaats, wil het museum ook productiehuis zijn waar jong talent uit Venlo en omgeving mogelijkheden krijgt om te werken, zich te presenteren en te ontwikkelen. Voor het museum is dit vrijwel onontgonnen gebied dat samen met de partners moet worden ontwikkeld. Een eerste stap is gezet met het in kaart brengen van het netwerk van jonge kunstenaars. Een tweede stap is dat deze groep is gevraagd om met hun eigen (al dan niet nieuw gemaakt) werk te reageren op kunstwerken uit de collectie van MVBVD. Het resultaat hiervan is tnu te zien onder de titel "Playhouse" Zo krijgen we ook vanuit deze hoek een nieuwe kijk op onze collectie, en maken we kennis met een nieuwe lichtung jonge makers uit de regio.

10.3 Organisatie

Voor een succesvolle uitvoering van dit programma tijdens de transitieperiode hebben we een tijdelijke organisatie opgezet, in afwachting van het operationeel komen van de nieuwe werkorganisatie van Stichting MVBVD. De tijdelijke organisatie bestaat uit een klein kernteam bestaande uit een Programmaleider, een stadscurator en een Producent/communicatiemedewerker

Per programmaonderdeel/project worden tijdelijk curatoren en projectmedewerkers ingehuurd binnen het beschikbare werkbudget van MVBVD. Daarnaast wordt dankbaar gebruik gemaakt van

de inzet van een enthousiaste groep vrijwilligers en van tijdelijke medewerkers uit de ambtelijke organisatie.

Administratieve ondersteuning wordt verzorgd door de staande organisatie en zal deels nog worden uitgevoerd door de Gemeente Venlo of het Limburgs Museum, op basis van de Overeenkomst van Dienstverlening.

De tijdelijke organisatie MVBVD in de transitieperiode wordt bekostigd uit het Personeelskostenbudget (Pkb). Dit is budget dat beschikbaar komt uit vrijval van personeelskosten door vertrek en overplaatsing van vaste medewerkers van de oude organisatie.

10.4 Communicatie

Het is belangrijk in de transitieperiode goed te communiceren met het publiek. Het publiek moet weten dat het 'oude' Van Bommel van Dam aan het transformeren is naar een 'nieuw' Van Bommel Van Dam. Dat gebeurt niet abrupt, maar de verandering in programma en uitingen is wel als zodanig herkenbaar. Communicatiemiddelen zoals de website worden voor de transitiefase vernieuwd, maar blijven vertrouwd aanvoelen. De communicatie in de transitieperiode is gericht op dialoog met de omgeving.

De communicatie moet leiden tot een groter en steviger netwerk, maar ook heel concreet tot een grotere mailinglijst.

10.5 Begroting transitieperiode

Beschikbaar programmbudget transitieperiode

We gaan er van uit dat 2019 het eerste volledige subsidiejaar van de stichting wordt. Vanaf dat jaar zal het volledige subsidiebedrag van € 1.000.000,- beschikbaar komen voor de nieuwe stichting. In 2017 en een groot deel van 2018 blijven we vanuit de gemeente nog verantwoordelijk voor de programmering. Door het museumgebouw te sluiten en de oude organisatie verder te ontmantelen zodat we 'schoon' kunnen overdragen, zien we ook kans te besparen op de museumkosten. Hierdoor is het mogelijk budget vrij te spelen voor noodzakelijk te maken frictie- en transitiekosten, zoals aangegeven in hoofdstuk 9.

Voor 2017 en 2018 komen we na aftrek van te maken frictiekosten en na aftrek van gebouwgebonden exploitatielasten uit op onderstaande werk-/programmabudget.

Transitieperiode	2017	2018
beschikbaar "subsidie"budget in gemeentebegroting	866.000	866.000
waarvan gerelateerd aan huidig gebouw en exploitatie, dus nog niet beschikbaar	175.000	175.000
waarvan benodigd voor gemeentelijke PKB-frictie	481.000	278.000
waarvan benodigd voor frictiekosten nieuwe stichting	9.000	223.000
blijft over aan werk-/programmabudget transitieperiode	201.000	190.000

We onderzoeken nog in hoeverre kostenbesparing op gebouwgebonden exploitatielasten mogelijk is wanneer het gebouw gesloten is (minder schoonmaak, lagere energielasten).

Werkbegroting 2017

Het inhoudelijke transitieprogramma wordt bekostigd door een andere inzet van de beschikbare middelen binnen de museumbegroting. Voor specifieke programmaonderdelen worden externe middelen geworven.

Onderstaand presenteren we de werkbegroting 2017. De totale kosten voor het programma zijn begroot op afgerond € 335.000,- exclusief de kosten die gedekt worden binnen de Personeelskosten-begroting. Van deze € 335.000,- wordt € 135.000,- gedekt uit externe bijdragen (reeds toegekend en/of in aanvraag). Het resterende bedrag á € 200.000,- wordt gedekt uit de lopende exploitatie van het museum.

UITGAVEN	2017	Dekking intern	Dekking extern	2018
Spoor 1 - COLLECTIE				
Expo Theo Kuijpers in MVBVD	6.500	6.500		0
Expo Nothing if not Beautiful in MVBVD	3.820	3.820		0
Licenties, materialen voor registratie en behoud collectie	17.500	17.500		15.000
Project Collectiewaardering – Vugts Erfgoed Projecten	15.000	15.000		0
Publieksproject Collectieregistratie	3.000	3.000		3.000
Samenwerkingsproject Kunstacademie Maastricht	-	-		10.000
Collectiepresentaties (materialen, PR, productie)	15.000	15.000		15.000
Gastcuratoren tbv collectiepresentaties	-	-		6.000
Meeting schenkers/bruikleengevers	1.000	1.000		2.500
verwerving werk Wengen	20.500	20.500		
Spoor 2 - ONTMOETING				
Publieksactiviteiten	6.000	6.000		6.000
Bijeenkomsten jonge kunstenaars	1.000	1.000		3.000
Presentaties	1.000	1.000		1.000
Scholenproject ism Kunstencentrum	1.000	1.000		5.000
Museumcollectie op instagram (evt website)	1.500	1.500		1.500
Presentatie Perry Schrijvers	10.000	10.000		0
Presentatie Gies en Sander	-	-		10.000
Programma Zomerparkfeest	2.500	2.500		2.500
cultuurplatform	10.000	10.000		10.000
samenwerking Vie Curie	-	-		5.000
Spoor 3 - ONDERZOEK				
Sporen uit de Toekomst	40.000	15.000	25.000	0
Circular Art Lab	121.000	16.000	16.000	30.000
(Call, nog in aanvraag)			89.000	
Kunst in de openbare ruimte	-	-		2.500
Cultuur in de Wijk	5.000	5.000		5.000
Spoor 4 - BROEDPLAATS				
Young Artist Club - PLAYHOUSE	20.000	15.000	5.000	0
Communicatie				
PR, advertenties, website, social media en vormgeving	30.000	10.000		30.000
		20.000		
Verslaglegging transitie - Saskia	-	-		1.000
Stakeholdersmeetings	1.000	1.000		1.000
afsluitingsevent Museum	2.500	2.500		5.000
project op locatie Postkantoor tijdens bouw	-	-		10000
Totaal	334.820	199.820	135.000	180.000
afgerond		200.000		180.000

Voor het programma van 2018 resteert per saldo nog een plus van € 10.000,-. De werkbegroting 2018 kan te zijner tijd in afstemming met de nieuwe stichting te worden bijgesteld. Immers, zodra de nieuwe stichting is opgericht en de directeur is geworven wordt de nieuwe organisatie verantwoordelijk voor de programmering en inzet van middelen.

BIJLAGEN:

- Profielschets en wervingsprocedure bestuursleden MVBVD
- Ontwerpakte van oprichting en vastlegging (concept-)statuten Stichting MVBVD + toelichting
- Overeenkomst van Dienstverlening MVBVD – Limburgs Museum
- Rapportage Collectiewaardering